

ДОКЛАД

от Началника на Стенографското бюро.

Уважаеми Господин Председателю,

Като Ви представям докладната записка на постоянния стенограф г. Василиев, чест ми е да Ви доложя, че и аз имах случай да констатирам, че временният стенограф г. Дебелянов е репортьор на някой вестник, и че той е влязъл в бюрото повече от желание да услужва на вестника си, отколкото на бюрото, защото, от една страна, не взима смени редовно, както другите стенографи, а, от друга, взима преписи от оригинални книжа, цитирани в Събранието.

Поради това, моля Ви да уволните от длъжност временен стенограф г. Дебелянова.
София, 4 ноември 1909 г.

НАЧАЛНИК НА СТЕНОГРАФСКОТО БЮРО: (п) Т. Г ъ л ъ б о в

5

XIV - то Обикновено Народно Събрание

Втора редовна сесия

ЗАПОВЕД

№ 125

София, 4 ноември 1909 год.

Уволнявам от длъжност, в интерес на службата, временния стенограф при Народното събрание Димчо Дебелянов. Уволнението му да се счита от денят на съобщението му.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: (г) Хр. П. Славейков

ПРОЧЕТОХ: (п) Д. Дебелянов

С ъ о б щ а в а : ГЕОРГИ ЦАНЕВ

НЕИЗВЕСТНО ПИСМО НА ДИМЧО ДЕБЕЛЯНОВ

София, 18. IV. 1915 година

Бързам да ти пиша, малка сестрице, защото след обед ще отида на Драгалевския манастир и ще стоя там и утре целия ден. Бързам да ти пиша и по друга една причина — да се не огорчиш пак и да ми пратиш тежки думи, че ще искаш да нахалничиш, да се натрапваш, „ако обичаш пиши“ и т. н. Те не ме сърдят, защото през тях прозира и една голяма чистота и една болезнена нежност, но все пак не мога да ги забравя лесно щом знам че са незаслужени.

Знаеш ли каква прелест ще бъде утре в гората! Ще излезем нагоре по Витоца, ще се катерим по скалите, ще слушаме шума на пролетните води, далече от праха на улицата. Струва ми се че манастиря няма да е Драгалевския, а оня другия, дето ти пишеш, че ще отидеш с децата. Утре аз ще мисля че и ти си някъде наблизо в гората, защото наистина за кого бих могъл да мисля там, дето ще бъде така светло, така тихо, така свободно освен за тебе! Само за тебе!

Пиша ти от същата маса в моята канцелария-гробница, дето често пъти преди декември м. г. се мъдреше сложено до мастилницата ту стрък бръшлян, откъснат от тебе в Борисовата градина, ту клонка от бор, откъсната на път за „Цар Освободител“. . . Помниш ли, помниш ли? Аз не помня всичко, защото някой неща нарочно забравих. Сега на масата си аз понякога намирам по някое твое писмо, изпреварило ме, за да ме

зарадва още повече. И сякаш всичко наоколо се радва, че миналото се връща по-често и по-пълно с упоение. А ти си готова да мислиш, че писмата ти не са даже и разнообразие в живота ми и решаваш да се обаждаш много нарядко. Какво да ти кажа. Можеш щом поискаш да правиш каквото обичаш. Можеш и от писмата си да ме лишиш. Тогава за отмъщение аз ще почна да ти пиша всеки ден писма, пълни с протестантски съвети, с „так говорят Кант“ и т. н. и ще зная, че те повече ще те ядосват отколкото ония, в които ти мислиш че те подигравам. Мери, Мери, колко би било хубаво ако можеха хората да ни казват направо всичко каквото чувствуват, да нямаше дори страх един от друг и страха че хората които не могат да живеят без да мърсят другите, ще стъпчат в калта най-хубавите, най-белите цветя. Не си ли страдала и ти от тези хора и то много и много. О, ако нищо не тежеше на душата, ако всичко ставаше в слънчева светлина, каква дивна песен би бил живота. Нали? Аз зная че ме разбираш. Зная. Зная.

Димчо Дебелянов

★

Горното писмо на Димчо Дебелянов бе намерено в Държавната библиотека „Васил Коларов“ в архивния фонд на Иван Кирилов. Макар да не е означено името на адресанта може да се заключи, че е отправено до приятелката на поета Мария К. Връзките между двамата, започнали още в 1914 година, продължават и през 1916 година, когато Дебелянов е вече мобилизиран. (Вж. някои от обнародваните писма, разменени между тях в сб. на Мария Дебелянова-Григорова — Димчо Дебелянов, спомени, писма, документи, 1956, стр. 178—182).

По времето, когато Димчо Дебелянов пише това писмо, той е чиновник във Върховната сметна палата. Принуден да се занимава с работа напълно чужда на духовните му интереси, на целия му поетически свят, Дебелянов се чувства потиснат и угнетен. Малката, прашна канцелария, „канцелария-гробница“, както сам я нарича, и обкръжаващата го нерадостна обществена действителност, са задушавали жадния за пълноценен човешки живот дух на нежния и талантлив български поет.

Документ за дълбоката неудовлетвореност на Димчо Дебелянов от тогавашния живот, за вътрешния му протест срещу морала и нравите на тогавашното общество е и горното писмо, — което оправдава и обнародването му.

Съобщава: ГЕОРГИ ДИМОВ